

CSIKILAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Savoboda József könyv- és papírkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. — Telefon hívószám 2. —</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL ÜGYVÉD.</p>	<p>TÁRSZERKESZTŐ: Dr. ELTHES GYULA.</p>	<p>Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legelőszörban számítottnak Késiratok nem adatkak vissza.</p>
---	---	---	---

A könyv.

A magyar nép — hála Isten — meg-
 érezte, hogy az életben minden pályán,
 minden sorban javarészt az boldogul,
 akinek az esze ki van csiszolva. Ember
 legyen a talpán, aki meg tud állni ma,
 aki panaszkodás nélkül megelégedetten
 tudja átélni az életet.

Örvendetes dolog, hogy a nép fia
 képezi magát. Most már nem elég neki
 a kalendárium, nem kapkodja a vásári
 ponyván éktelenkedő füzeteket, melyek
 sötét bűnökről, alantós dolgokról monda-
 nak borzalmas dolgokat. Mióta az iskola
 a belü szeretetére megtanította a népet,
 amióta a tanyai gyerek is messze faluba
 bandukol az iskolába, a könyv életszük-
 séglett lett. A nép is keresi, szereti a jó
 könyvet s azokat megbecsüli. Arany János
 Toldiját olt tartja a zsoltár mellett a mes-
 tergerendán, Petőfi költeményeit házról-
 házra adja, Jókai „Uj Földes Ur”-ában,
 gyönyörűségét látja.

A könyv az ujkor követelménye. Jó
 tiz esztendeje, hogy több vármegyékben
 a földmivvelésügyi m. kir. miniszter nyilvános
 könyvtárakat állított föl. Valami harmad-
 félezer. Mily kedves kép. Hetenkint a
 faluházán, az iskolában, az olvasókörben
 megjelenik a falu mindenrendű lakója, be-
 hozza az elolvasott könyvet. És másikat
 vesz ki. Ahol ez így van, ott nem unal-
 maskodnak, nem pletykáznak, nem filkóz-
 nak, hanem olvasgatnak, tanulnak, műve-
 lődnek.

Akinek história kell, a nyilvános
 könyvtárban sokat talál, aki a verseket
 szereti, az elmét gyönyörköltető költe-
 ményeket olvashat, aki az elbeszélést ked-
 veli jobban, az bőven válogathat azokban
 az öröksej könyvekben, melyekben a
 lélek finomul és amelyekben a jóra hajló
 szív erkölcsi tanulsággal telik meg, felvé-
 tevén az embert, hogy az életben meg
 ne botoljon.

Mind e munkákkal azonban nem volna
 teljes a gazdasági nép könyvtára, ha nem
 foglalnának helyett ott a gazdasági köny-
 vek, melyek mindegyike a gazda barátja,
 megtanítván mindazokra, amelyek ismeré-
 tével több lesz a jövedelme.

A községek nemes versengésben je-
 lentkeznek ma is a könyvtárért. A föld-
 mivvelésügyi miniszteriumban sorjában —
 a maga meghatározott formája szerint el is
 intézi azokat.

Tudni kell mindazoknak, akik egy
 ilyen tanulságos könyvtárt óhajtanak in-
 gyenesen kapni a miniszteriumból, hogy
 a községi képviselőtestületnek kell hatá-
 rozatot hoznia, melyben kimondják a nép-
 könyvtár felállítását, majd folyamodniok
 is kell érte és a határozatot is be kell
 a miniszteriumnak mutatni. Ha a község-
 ben levő szövetkezet akar létesíteni ily
 könyvtárt, akkor alapszabályokat kell ké-
 szíteni, ennek formáját bármelyik gazda-
 sági tudósító átadja és ezt láttatkozás vé-

gett a belügyminiszterhez kell felterjesz-
 teni. Ez vonatkozik valamely már meg-
 levő olvasókörre is, azzal a különbséggel,
 hogy a közgyűlés határozatát a kérelem-
 mel együtt a földmivvelésügyi miniszterhez
 kell felterjeszteni.

Többől nem áll a dolog. Nem nagy
 sor, minden község utána járhat a dolog-
 nak. Ha a kérelmet nem is intézik el azon-
 nal, azért sor kerül valamennyire. Rendel-
 tartanak ott is: aki előbb kérelmez, ha-
 marább kap, de minden esetben megér-
 tesítik a gazdasági könyvtár áldásában.
 Mert a betű áldás, ha jó célokat szolgál.
 Atok, ha bűnös célszerű emberek lázítják
 a békességes embert, vagy rosszra, vagy
 cégerességre, cédaságra tanítják.

Igy jut jó és hasznos könyvekhez a
 szegény ember fia is. Így jut szép eszmé-
 kéhez mindmennyi szegény ember,
 aki a könyvekből eszmét, gondolatot ol-
 vas és boldogabb jövőt remél.

Az előjáróhoz és a nép igaz bará-
 taihoz szólunk. Nézzünk utána, hogy ezt
 a kincsés bányát kiaknázhassuk és mentől
 több tanulságot szerezhessünk a jövőre a
 könyvből, amelyet egyszerű instanciára a
 földmivvelésügyi miniszterium ad a köz-
 ségeknek, gazda- és olvasókörök, szövet-
 kezeteknek.

A rétek gondozása.

Irta: Dr. Kovács József.

Az állattenyésztésnek, egy kül- mint belter-
 jes üzem mellett legfőbb követelménye, hogy
 megfelelő takarmánytermő területek álljanak
 rendelkezésére, a melyek a viszonyok szerint
 ismét módosulnak; hol rétek nincsenek, ott a
 szántóföldön termelt mesterséges takarmányok
 fedezik a szükségletet, hol a talaj és az idő-
 járás viszonyai kedveznek, ott a természetes
 rétek lépnek előtérbe, melyeknek jogosultsága
 és fentartása el nem vitatható. A rétek szol-
 gáltatják a legjobb és legtermészetesebb tak-
 armányt; a jó réti szénával semmiféle más
 takarmány nem versenyezhet, a rétek termése
 biztos s kezelése aránylag csekély költséget
 okoz, a réti széna előállítás szendszerint a
 legolcsóbb.

De megfelelő haszon mégis csak akkor vár-
 ható, ha azok kellő gondozásban részesülnek.
 A csiki gazdaságok legmostohább gyermekei
 a rétek, melyek egyáltalán semmi ápolásban,
 gondozásban nem részesülnek, azt hiszi a csiki
 gazda, hogy a réte magától is terem, a ráfor-
 ditott munka csak a termés lekaszálásából és
 elhordásából áll. Bőven termi ugyan a mohát,
 nádat, dudvát, de nemcsak a mennyiség, ha-
 nem a minőség is a fő.

Az erdei kaszálókat még tavasszal meg-
 lisztjük a szétszórt kövektől, különféle ágak-
 tól és fáktól, hogy a termést le lehessen ka-
 szálni, de réteken mivel a fentiek ritkán fordul-
 nak elő, így feleslegesnek tartják.

Bármily nagyságuk, bármily kedvező fe-
 kvések legyenek a rétek, mindig fordulnak elő
 káros jelenségek, a melyek eltüntetődik s
 vannak fő tulajdonságaik, amelyek előmozdi-
 tandók. A rétek a kellő gondozást feltétlenül
 megkövetelik ép úgy, mint a szántóföld; mert
 jó minőségű és nagyobb mennyiségű termés
 csak megfelelő gondozás által érhető el, egyik
 fő követelmény a felesleges víz levezetése, mert
 a felesleg már ártalmára van a növényeknek,
 a rétek elboronázása, a gyomok, káros állatok

és növények irtása, boronálás és trágyázás, a
 réten teljesítendő legfontosabb munkálatok, me-
 lyeket a rét termésének sikere feltétlenül meg-
 kíván.

Tekintve a tavasz megérkezését, s a csiki
 gazdának egy inséges tél utáni helyzetét. Je-
 len soraimban csak a rétek boronálására és
 azok trágyázására kívánok kiterjeszkedni, me-
 lyeket ha bárki célszerűen követ vagy ha leg-
 alább csak egyszer is megpróbál s kísérletet
 tesz vele, csakhamar belátja annak hasznát és
 előnyét, s azt is, hogy mily jövedelemtől esett
 el az cddigi rendszertelen gazdálkodás mellett.

Ritka növény, a melyik tenyészet közben
 nem kíván ápolást, nincs is növény, amely ne
 tudná hasznára fordítani a neki megfelelő ta-
 lajmunkálatot, egyiknél az egyik, másiknál a
 másik válik szükségessé. Nincs gyök és gu-
 nos növény, amelyik a tengészet közbeni ta-
 lajporhánnyat, a vele kapcsolatos gyomirtást
 nélkülözni tudná, ugyszintén a gabonanevelék
 sem. Valamint a kapás növények és gabona-
 nemek feltétlenül ápolásban részesítettek,
 úgy megköveteli azt a réte növényzete is. A
 talajt beborító gyp felületén a visszamaradó
 növényrészek és elkorhadó gyökér sarjából
 nagy mennyiségű tápanyag halmozódik fel, a nél-
 kül, hogy felhasználhatók, mi miatt a talaj felső
 rétege megülepedik, megtömődik, s a levegő
 behatását a talajba megnehezíti, s az így fel-
 halmozódott anyagok nem hogy előnyre, ha-
 nem egyenesen hátrányára vannak a réti nö-
 vényzet fejlődésének, ami nem a jó, hanem a
 káros füveknek az elszaporodását segítik elő.
 Ezen hátrányos körülményeket a boronálással
 lehet csökkenteni, a borona a talajt meglazítja,
 a levegő behatolását, s ezzel a növényi táp-
 anyagok átalakulását elősegíti. A boronának a
 szerepe a réten ugyanaz, mint az ekének a
 szántóföldön. A boronálással nemcsak a levegő
 behatolását segítjük elő, hanem irtjuk a káros
 gyomokat, a növényeknél erősebb sarjzást tö-
 megesebb és gyorsabb fejlődést idézünk elő.
 Továbbá a vakand turások és hangyabolyok-
 kat eltüntetjük, s a mi a legfőbb, a réteket
 megszereljük a mohától, minél fogva mohos,
 savanyufüves előregedett réteken soha sem
 volna szabad mellőzni a boronálást. A boro-
 nálás csakis tavasszal végzendő, ősszel azért
 nem tanácsos, mert a többé-kevésbé megse-
 sült gyökerek könnyen kifágnak, legfőkébb
 csak akkor, ha boronálás után trágyáztunk, ami
 megvédi a növényzetet a kifagyástól. A boro-
 nlásra legalkalmasabb a Laake-féle rétborena,
 a mely nemcsak a rétek boronálására, hanem a
 gabona magvak eltakarítására is nagyon alkalmos.

Mi a rétek trágyázását illeti, azok ép úgy
 rászorulnak, mint a szántóföld, a réte trágyázása
 ép oly hasznos, mint a szántóföldé.
 Minden egyes természettel nagy mennyiségű
 tápanyagot viszünk el a rétről, minek követ-
 keztében a talaj tápanyag készlete fogy, las-
 sanként pedig kiunerül, a termés is nagyban
 csökken, mit a trágyázással akadályozhatunk
 csak meg. Az olyan rétekn pedig, mely trá-
 gyát nem kap, nemcsak a termőképessége ha-
 nyatlak, hanem a takarmány minősége is ros-
 szabodik az igényesebb és jobb takarmányt
 szolgáltató növényvel csakhamar kivesznek s
 helyüket a silányabb növények s a gyomok
 foglalják el. Silány, rossz talajon gyenge mi-
 nőségű termés után a jövelem is csekély.

A réteknél mindig a felültrágyázást alkalmos-
 mazzuk. A trágyák közül jó az istállótrágya,
 mely érett állapotban ősszel — s nem tavasz-
 szal amint azt nálunk gyakran teszik — az
 esős idők beállta előtt nyakra szórando ki a rétre,
 holdankint mintegy 8—10 szekérrel. A réteknél
 legjobb trágyája a keverék trágya, melyet a
 különféle hulladékokból állíthatunk elő. Trá-
 gyázhatunk még trágyalével, valamint esztená-
 zás utján is.

Tekintve az istállótrágyának a legtöbb gaz-
 daságban hiányát, a rétek trágyázásának a
 műtrágyák alkalmazása és állandó használata
 nagyon helyén való lesz. A nitrogén trágyák a
 réteknél csak nagyon ritkán jöhéneek alkalm-
 zásba, mert ezeket nem igényli a réte növény-
 zete, annál nagyobb jelentőséggel bírnak a
 foszorsav és káli trágyák. A foszorsav trágya
 nemcsak a termés mennyiségére, hanem annak
 minőségére is kedvező befolyással van. — A
 foszorsav ugyan kedvez a hereték elszapo-
 ródásának. A foszlor-trágyák közül a thomassa-
 lak nagyobb jelentőséggel bír, mint a szuper-
 foszfát, a melyből 2—300 kgr. holdankint ősz-
 szel kiszórva alkalmazandó. A foszorsav-trá-
 gyák, a káli trágyák együttes alkalmazása mel-
 lett érvényesülnek legjobban. A káli trágyák
 közül a Rainit trágyák bírnak a legnagyobb
 jelentőséggel, melyből holdankint ősszel ki-
 szórva 300—500 kgr. szükséges.

A boronálás és a trágyázás — eltekintve a
 vízlecsapolástól — a legfontosabb teendők a
 réten, a melyeket a rét feltétlenül megkíván,
 csak sajnos, kevés a gazda nálunk a ki egyi-
 ket is teljesítette volna. Eléggé nem ajánlha-
 tom azoknak végehez vitélet, tegyen csak ki-
 sérletet bárki s győződjék meg annak haszná-
 ról és helyességéről, biztos vagyok benne,
 hogy soha sem fogja többé elmulasztani, for-
 ditja meg, boronálja meg rétének egyik felét,
 figyelje meg a növények fejlődésének gyors-
 ságát azok minő és mennyiségét s tegyen ősz-
 szehasonlításokat a boronálatlan területtel, csak-
 hamar belátja a boronálás előnyeit és annak
 hasznait. Vagy pedig trágyázza rendszeren,
 ha még készpénzzel veszi is a trágyát, ha ren-
 desen jár el, akkor is kifizeti magát, mert a
 trágyázás utján nyert természetből mindig be-
 hozza a trágyákat. De nálunk az ezzel járó
 munkát rendszerint sokallják, de a belőle szá-
 mazó jövedelmet számításba egyáltalán nem
 veszik, pedig ezáltal, . . . csak állattenyészté-
 sünk fentartásához szükséges takarmány, ha-
 nem egy nagy jövedelmi forrás is biztosítottik.

Ugyan jelenlegi viszonyaink között rétekre
 a gazdaságnak feltétlenül szüksége nincs, mi-
 vel a réti széna a szántóföldön termelhető
 szálás takarmánnyal tökéletesen pótolható;
 de nálunk ahol a szántóföld oly kevés, a ga-
 bonatermő területek nem foglalhatjuk le ta-
 karmánytermelésre, hozzá még a természeti
 viszonyok is a természetes réteknél kedvez-
 nek, mert réteknél csak a melyebb fekvésű,
 patakok és folyók mentén elterülő áradások-
 nak alávetett nagy öntözésre berendezhető,
 csapadékdús éghajlattal bíró területek alkalmosak,
 ami nálunk meg van. A természet bő-
 ven ontja adományait, csak nincs, aki oksze-
 rűen felhasználja azt, csak a panasz hallszik
 hogy nehéz a megélhetés, de mindenki saját
 maga zárja el a magától, rideg közönyével, nem-
 törődőmségével páratlan butasággal, a tanulni
 vágyás hiányával a haladás utját.

Minden társadalmi baj a gardálkodás hely-
 telenségében birja végső okát, melyet, ha min-
 denki át lát, s törekszik annak megszünteté-
 sére, nincs az a társadalmi baj, betegség, ame-
 lyet legyőzni ne lehetne, csakis egy kis munka-
 szeretet és jóakarat kell hozzá.

Elismervény

500 koronáról, azaz ötszáz koronáról, mely ősz-
 szegzet nagyságos dr. Fejér Antalnak urhölgytől, mint
 a József főherceg szanatorium egyesület helybeli
 elnökétől az egyesület által rendezett estélyi tiszta
 jövedelmének 1. részét, hogy a városi sétánytér
 alap javára átvetem elismerem és köszönettel nyug-
 tázom.

Csikszereda, 1909. április 20.

Dr. Ujfalusi Jenő s. k.,
 polgármester.

Kőbányai sör- és ásványvíz-raktár Csikszeredában.

Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli r. t. Budapest, V., Báthory-u. 5. || Haggemacher kőbányai és budafoki sörgyárak r. t.
 Főraktár Csikszereda részére: FÄHNDRICH ZOLTÁN cégnél (Lux-féle ház).

Árjegysék, asonnál palackosere mellett: Kásóni Salutaris és Bópatí 1 literes
 palackban 20 fillér, fölliteres palackban 17 fillér, nagybani vételnél árendemény.
 Ezen gyógyvizeken kívül kaphatók még: Boroszló, Buroos, Borhegy, Mőpaták, Gloria, Fehérkő, Felsőrákos
 Mária, Bohót, Kásónjakabfalva borpataki, Hargitalgót, Matild, Székely Sőtörő és Stojkai gyógyvizek.

Kapható hordóban és naponta friss töltésű palackban az ország-
 szeres elsőrendű minőségűnek elismert Haggemacher-féle
 következő fajta sörök:
 „Király”-sör. — „Salon á la”-sör. — „Pálen”-sör. — „Bajor”-sör.

Az árak helyben a házhoz, vidékre a csikszeredai vasuti állomásra szállítva értendők.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Kögyülés. A Csíkcsomlyói Jótékony Nőegylet idejű közgyűlése folyó hó 18-án tartotta... — Meghívó. A csiki román. kath. tanítóegylet felelői főköre 1909. május hó 4-én (kedd)

Balánbányán, az iskola helyiségében fogja rendszeres tavaszi gyűlést megtartani, melyre a főköre tagjait, valamint a tanügyi barátait tisztelettel meghívjuk... — Műkedvelő előadás. A lázárfalvi műkedvelők, 1909. április hó 24-én (szombaton) a községi iskola termében...

— A vármegye 1909. évi költségvetése. A napokban érkezett le a belügyminiszteriumból a vármegyei idejű költségvetése... — Pártost ellélték. Lapunk zártakor értesítünk, hogy Pártos Gyula kir. mérnököt, Giacomuzzi Virgil nagybirtokos gyilkosát, a marosvásárhelyi esküdtársaság gondatlanságából okozott emberölés miatt egy havi fogházra ítélte.

— Ráduly Árpád íthón. Emlékezetes még, hogy Ráduly Árpád farsang elején, — mikor legnagyobb szükség lett volna rá, zenekarával szó nélkül a laképnel hagyott s jobb boldogulás reményében Sepsiszentgyörgyre otthagyta... — Meghívó. A csiki román. kath. tanítóegylet felelői főköre 1909. május hó 4-én (kedd)

sülünk május 1-től kezdve minden szerdán és szombaton tizenöt fog tartani. — A munkabéreket Amerikában leszállítják, mert a múlt év január havi 2404 kivándorló számával szemben, az idén 11,134 ull s így ott a viszonyok rosszabbodtak... — A Vigadó bérléte. A vármegye tulajdonát képező Vigadó bérléte jövő hónapban lejár...

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Reazvenyrtársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és napiárcáról. Budapest, 1909. április 16. A tőzsdén a lefolyt héten a husvétli ünnepekre való tekintettel lényegesen megcsappant az üzlet, és az értékpapírok árfolyamában éppen ezen üzlettelenség folytán némi lemorzsolódás volt észlelhető... Keresletnek örvendtek a Danubius hajógyári és Ganzgyári részvények, melyek a múlt hétképeket áremelkedést értek el, továbbá érdeklődés mutatkozott a budapesti közúti vaspálya és a budapesti villamos városi vasút részvényei iránt is...

NYILTTÉR.

(E rovatban közöltökért nem felelős a szerkesztő) Nyilatkozat. Alulírott a Deák Elek, Miklós József és Miklós György urak ellen 1909. február végén tett rágalmazó állításaimat, miután azok valótanságáról meggyőződtem, ezennel visszavonom, s a bíróság előtt tett bocsánatkérését a nyilvánosság előtt is ezennel megismétlem... Felvételt Szépvízen 1909. évi április hó 18-án tartott 3-tizes birtokossági képviselőtestületi gyűlés alkalmából. Jelen vannak: Deák Elek 3 tizesi birtokossági elnök, Antal Gyula, Miklós István, Biró Antal, Ferencz Ignác (Imréé), Kovács Antal, Imre János felső, Balázs Lajos, Domokos István, Balázs Antal, ifj. Bogos Ferenc, ifj. Bocsa József, Mihály Keresztes (Györgyé), Antal Ignác, Miklós Dénes, Sántus Domokos, Miklós József (Mártoné), Bálint János, Imre Gyula, Antal József, Csiki Elek és ifj. Imre Péter.

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Piripócs kapitánya.

Itta: Krakó'er. Furcsa kis história uraim. Egy erdélyi falucsukában történt. No de mit beszéltek falucsukáról, mikor az két-három kilométer hosszú s ugyanolyan széles s egyik hegytetőről a másikra tűzjellel beszélnek a legközelebbi szomszédok... Hát uraim a vadvirágos Piripócs, nem tudni, hogy Isten kegyelméből-e vagy haragjából egy szép napon kapitányt kapott. Erényes hölgyeim és uraim higgyék el, hogy eleven volt. Hallottam a kardjai csörgését a hangját, láttam savó színű szeméit, és... és... uraim ne kívánjanak több életjelt tőle, hisz kapitány volt. Hogy milyen kapitány volt, már nem emlékszem, lehet, hogy tengerész kapitány, lehet, hogy más valami, de annyit egész biztosan

mondhatok, hogy kapitány volt. Onnan vagyok bátor következtetni, hogy tengerész-kapitány volt, hogy Piripócs a legközelebbi tengerőrl 1000, sage egy ezer kilométerre van. S ha áll az, hogy azért van határrendőség, hogy ne legyen határrend, akkor per analogiam, azért van Piripócs tengerész-kapitány, mert nagyon messze van tőle a tenger... Volt is ám őrm a faluban, az asszony nép illegette, billegette ünneplőjét, s nappal éjjel küzdött a szívével. Ha csörrent a kardja a kavics között, a függönyök mögült ékes asszonyi tekintetek szálltak felé s hohajok az ég felé. Piripócs az illik és nem illik fogalmát ezután a kapitány határozta meg. Amit ő tett kifogástalan, sikkes és finom volt. Ha azt mondotta, hogy szabad a csók szép asszonytól és-nak, adott és kapott csókot szép asszonynak és-tól. Ki kell mondanunk uraim, hogy ő lett a faluban a magister elegantiarum. S ha néha, mi férfiak, más véleményen voltunk, az asszonyok irigyeknek nevezték, s mi a piripócsi csillagos éjeken ostromoltuk az eget, hogy cserélje fel polgári szűrkességünket valami egyenruhával, egy vagy két arany csillaggal ezüst alapon, vagy ezüst csillaggal arany alapon. Bizonyára kíváncsiak'erényes hölgyeim, hohóm további tulajdonságaira. Én szeretnék e

témáról hallgatni, de ha már olyan nagyon kíváncsi nem maradhatok meg a két lábú tollalán állatok körében, hanem kénytelen vagyok (Isten látja lelkiemet, nem szívesen teszem az állatvilág egy másik részébe vezetni önöket, a vadak világába; mert hohóm gyáva, mint egy nyúl, folyton csacsog s mások becsületében tapos, mint egy szarka, hui kardjára s csillagaira, mint egy páva, de ostoba, mint a strucc, mely homokba dugván fejét, azt hiszi, hogy testét is elfejtette, a struccot ismét abban különbözték, hogy nem homokba, hanem az agylágyultság („Gehirneweihung”) homályába burkolta fejét. Voltak azonban emberi tulajdonságai is, aminthogy minden állatnál van valami, ami közös az emberrel. A kapitány egész életét egy rövid szó jellemzi, a duo. Szenvedélyes duett partner volt. Nem mondom el uraim, hogy a pillanatnyilag őrizetlen székek körül, milyen volt a jogi fel fogása. Azt sem akarom itt tárgyalni, hogy északi oldala, minő külső erő következtében foglalta el a méltóbb helyét az asztalok árnyékos alján. Az pedig éppenséggel litok; hogy mint szerepelt 24 (huszonnégy) órával a beharangozás előtt mint duett (duellum) partner, egyik városi kaszánya vívó termében. Az, azonban, hogy hogyan lett az Isten adta fii nemzeti hohóss s egy egész hohóss központjává, s hogyan slyédett ismét közönséges agylágyulttá, („Gehirneweihung”) mindnyájuk előtt ismeretes uraim és erényes hölgyeim.

Nem is arról akarok én beszélni, hanem azokról a muzsikális duókról, amelyeket végig zongorázott a férj uramék őrmére (?) szép asszonyokkal. Mert Piripócson sokat adnak arra, hogy szép legyen az asszony s muzsikális, s koncerteken szerepeljen. Duett vagy szóló mindegy, de ha duett, a partner kapitány legyen. Szóval jó uraim Piripócs számba menő hely, ahol tudják, hogy mit tesz, ha az asszony ünnepeit. Hogy ünnepeit legyen az asszony, szerepelnie kell, s hogy szerepelhessen, kérszólnie kell. A kapitány az itteni kapitány kész zongora-mester, duettre nappal, éjjel kapható. Játszik egy, két, három, négy, öt kézzel, aszerint, amint éppen a férj uram álomtól és fáradsádtól bóbiskoló feje gyors egymásutánban nyilvánítja tetszését, vagy pedig bor és muzsikától részegen az asztalra hajtja fejét s álmodik szépen, édesen, szép, szerető, hűséges feleségéről, aki ünnepeit és muzsikális; álmodik szelelemről, puha ölelésről, mámorról, tavaszról, aranyhajú gyermekekről s édes... méz-édes csókokról... amelyenek most ott csatognak a zongora felett. No és... minden álomból van egyszer felébredés. S a mi férjünk sem volt kivétel. A dráma modern dráma lesz, úgy mondják a rossz nyelvek, amelyben a csábító nem hal meg, az asszony nem hullat bűnbánó könnyeket, a férj azonban hamut hint fejére, térdén állva imádkozik bűnbocsánatért, hogy felébredett, igen erényes hölgyeim s jó uraim a férj bűnös, mert felébredett.

Továbbá alulírott megjegyezni kívánom, hogy a jelzett cikkben azon kifejezést, hogy a tanítók ittattak tagatom, mert ők nem szoktak inni, mulatni, korezmába járni, sem egyezzer, sem máskor. Magam pedig senki italára, poharára utalva nem vagyok jó volna, ha a jegyző ur a háta mögött lévő hokorból a nyulat kiugratná, mert az kárára van.
Deák Elek.

(Másolat.)

Nyilatkozat.

Mi alulírottak, mint a Szépvíz község »Műkedvelő és Szinpartoló-Társulatnak« volt tagjai ezennel a legkomolyabban minden más külbefolyások vagy rábeszélések nélkül kijelentjük azt, miszerint mi a tisztán és kizárólag a Balázs Béla állami tanító ur mint társulati tag és rendező durva erőszakos önkényű és fenyegető, főleg pedig teljesen összeférhetetlen természeté miatt léptünk ki a társulattól, mi a kik szíves készséggel léptünk a kultura szolgálatába, a közmívelődés terjesztésére — nem kimélve anyagi áldozatot és testi fáradságot, — nagyon sajnáljuk, hogy a tisztá karba oly személyt választottunk, mint Balázs Béla ur, a ki nemcsak a tagokkal szemben tanúsít tisztességtelen eljárást, hanem a vele egy rangban levő tisztviselő társát sem bírja kimélni ideges természeté miatt, sőt lelvésekkel fenyegeti és így a további esetleges komolyabb következmények kikérülése végett célszerűnek látunk a társulattól kilépni addig, míg ő onnan eltávozik, illetve ki nem lépik. Készlet továbbá a fentiekben kívül azon körülmény is a kitépésre, hogy bárha mi az anyagi és szellemi sikereik elérésé tekintetében fáradoztunk és áldoztunk, Balázs Béla ur mégis ennek dacára a közgyűlések előleges hozzájárulása és beleegyezése nélkül önnagának pénztárunk terhére mindig mellékes keresetet eszközölt, de mi nem az egyeseknek hasznára állottunk szolgálatalba, hanem a közügynek. Jelen nyilatkozatunkat a legjobb és legtisztább meggyőződésünk szerint adtuk ki, melyeket elő szóval is bárhol megvallunk, melyeknek hitelét saját kezűleg nevéket aláírjuk.
Szépvíz, 1909. március hó 3-án.
Berze Ferencz, s. k. volt társulati titkár és 13 kilépett tagtársa.

Tekintetes Mátrai Ignác urunk
Helyben.

Ezennel kijelentem, hogy a Csikszeredában 1909. március hó 4-én megtartott ipartestületi értekezleten Mátrai Ignác ur ellen használt meggyalázó kifejezések miatt, miután azok valótlanúságáról meggyőződtem, ezennel visszavonom, azokért ezután bocsánatot kérek.
Csikszereda, 1909. április 16.
Darras Béla.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Közönségnyilatkozat.

Fogadják hálás köszönetünket ezután is, mindazok, kik bajlalmunkat — szeretett gyermekünknek temetésén való megjelenésükkel és részvét-nyilvánításukkal — enyhíteni kívánták.
Csikszereda, 1909. évi április hó 18-án.
Ifj. Rancz Ignác és családja.

**BÁMULATOS!
75000 PÁR CIPŐ!
4 PÁR CIPŐ CSAK 8 KORONA!**

Több nagyobb gyár pénzügyi zavara miatt megbízattam azzal, hogy egy nagy tömeg cipőt, melyen az előállítás árán alul piacra dobják. Eladók 2 pár férfi és két pár női fekete, vagy barna bőrű, erős talpu, legújabb divatu fűzős cipőt hátkérek az üzletes méretekben. A négy pár cipő ára utánvétel mellett szállítva csak 8 korona, vámentes. Kapható Reimer R., cipő bizományosnál, Krakau (Galicia).

Szám 917—909.

Pályázati hirdetmény.

A csikszentmártoni körjegyzőségben szervezett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.
Felhívom mindazokat, kik ezen 1000 korona évi fizetéssel javadalmazott állást elnyerni óhajják, hogy az 1900. évi XX. tc. 3. §-ában előirt képesítésüket eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám bezárolag folyó évi április hó 29-ig adják be.
Határidő után érkező kérések figyelembe nem vétetnek.
A megválasztandó segédjegyző 8 nap alatt állását elfoglalni köteles.
A választást folyó évi április hó 30-án d. e. 9 órakor fogom a csikszentmártoni körjegyzői irodán megtartani.
Csikszentmárton, 1909. évi április hó 15-én.
Bartalis Ágost, főszolgabíró.

Szám 180—908.

Árverési hirdetmény.

Csiksomortán közbirtokossága részéről közhírré tesszük, hogy a nevezett közbirtokosság tulajdonát képező és »Sulca-völgyére« hajló »Kövessarok« erdőrezs mintegy 100 kat. hold kiterjedésű területen levő és 25588 5 m²-re becsült lucfenyő haszonfa eladása iránt Csiksomortán községhezánál 1909. évi május 8-án délelőtt 10 órakor zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyílt szóbeli árverés fog tartatni.
Kikiáltási ár 184.185 korona (egyszáznyolcvanötézer egyszáznyolcvanöt) korona.
Kikiáltási ár 10 százaléka bánatpénzköppen az árverési biztos kezéhez leteendő.
Az egykoronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatok szírién 10 százalék bánatpénzzel, vagy megfelelő óvadékképes értékpapírral látandók el. Az ajánlatban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.
Utóajánlatok nem fogadtnak el.
Az árverési feltételek és a becsülésre vonatkozó közelebbi adatok a csikszeredai m. kir. erdőgondnokságnál és a közbirtokosság elnökénél megtekinthetők.
Az erdőben fafelvétel csak a csikszeredai m. kir. erdőgondnokság előzetes engedélyével eszközölhetők.
Csikszereda, 1909. április hó 19-én.
Pálffy András, Ferenccz János, bíró, jegyző, bírt. elnök.

Faeladási hirdetmény.

Csiklázártalva község közbirtokossága tulajdonát képező, »Kocafenyő« nevű erdőrezsben 627 darab kínótr fenyőfa rendez árverés útján eladják, és az árverés határnapja folyó 1909. évi április 24-én délután 2 órara Lázártalva községhezához tüzerik ki.
Kikiáltási ár 1786 korona 50 fillér, amelynek 10 százalékát árverezni szándékoznak kötelesek lesznek az árverés kezdete előtt, az emők kezéhez befizetni, azonban a megvett fak arát az árverés megtörténte után egészbe kifizetni. A bánatpénzek visszazadtnak. A feltételek alatt írt birtokosság elnökénél bármikor megtekinthetők.
Lázártalva, 1909. április 15-én.
Abrahám Béla, Virág András, jegyző, közbirt. elnök.

Gyáskalapok állandó raktára!

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani, miszerint marosvásárhelyi és budapesti tapasztalataimról visszatérve, a mai kor igényeinek egy teljesen megfelelő

NŐI-DIVAT-KALAP SZALONT rendezek be s midőn erre becses figyelmüket felhívni bátorítottam, tudatni kívánom, hogy a legdivatosabb modellek, kalap állások, gyáskalapok, mindenféle színű fonatok, diszek, virágok és tollak találhatók.

Elváltások mindennemű ártákosokat, átvarrást, újradíszítést, javítást stb. smitán célom az, hogy minden egyes vevőmet a legalkalmasabban kiszolgáljam, kerem szíves és jóindulatu pártfogásukat, vagyok kiváló tisztelettel.

7—
ö. Nagy Jakabné,
Csikszereda, Mikó-utca 253.

Javítások és átalakítások!

MEISEL BERNÁT

MADÉFALVI FÜRESZGYÁRÁNÁL

kapható az építkezéshez szükséges mindenféle fűrészarú és gyalult deszka, kerítésnek alkalmas szélvészka, továbbá cándra és fűrészpör. Elfogad egyesektől deszkát gyalulás, valamint fenyőörnköt felvágás végett

Azonnali kiszolgálás.

1—3

A legelősebb bevásárlási forrás

FEKETE VILMOS

illatszertárban, Csikszereda

Kaphatók a legfinomabb illatszerek dekagramonként és mindennemű arcz- és kézápoló szerek. Gyógy- és virágszappanok.

Az Inda-sósorszesz főlerakata.

Petrol-hajszesz korpa és hajkihullás ellen **Hajrak-regenerator** az őszülő hajnak visszaadja az eredeti ifjúkori színet, valamint mindennemű különlegességek raktára.

A Thymol és Stomatin fogápoló szerek a legjobbak. A Trifoleum (hajpetrol) hűlyeknek állandó hajápoláshoz nélkülözhetetlen. — A Honey Jally a legjobb kézfenomító.

Videki megszervezésük legpontosabban eszközölhetnek.

Árverezési hirdetmény.

Alulírott esődtömeggondnok közhírré teszi, hogy vagyonbukott Tausinger Armin esődtömögéhez tartozó a esődteltár 1—3. tételei alatt felvett és összesen 640 koronára becsült háziállatok, egymint két szürke herélt ló, egy darab swaizer borjuzó tehén, egy darab szopó borju, öt darab faj sertés tételenként és becsaron alul is a legtöbbet ígérőnek 1909. évi április hó 23-án délelőtt 10 órakor, Barackoson, Tausinger Armin lakasan bírósági végrehajtó közbejöttével azonnali való készpénzfizetés mellett eladtnak.

A esődtömög a háziállatok minőségéért felelősséggel nem tartozik.

Az árverés módjára a végrehajtási törvény szabályai az irányadók.

érteklődőknek felvilágosítást nyújt a tömeggondnok Gyimesközéplekon.

Gyimesközéplek, 1909. április 19-én.
Dr. Elthes Zoltán, esődtömeggondnok.

Szám: 917—1909

Pályázati hirdetmény.

A csikszentimóni körjegyzőségben szervezett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen 1000 korona évi fizetéssel díjazott állást elnyerni óhajják, hogy az 1900. évi XX. tc. 3. §-ában előirt képesítésüket, eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám bezárolag folyó évi május hó 4-ig adják be.

A határidő után érkező kéréseket figyelembe nem veszem.

A választást folyó évi május hó 5-én d. e. 9 órakor fogom a csikszentimóni körjegyzői irodán megtartani.

Csikszentmárton, 1909. évi április hó 16-án.
Gabor János, főszolgabíró.

Hirdetmény.

Alattirt állami iskola gondnoka ezenel közhírré teszi, hogy a csikmenasági iskola tulajdonát képező 101 hold kaszáló s legelő területet az 1909. év nyárára haszonbérbe adja nyílt árverésen, a legtöbbet ígérőnek. Az árverés Csikmenaság községhezánál 1909. évi május hó 1-én délelőtt 9 órakor fog megtartatni, 310 korona kikiáltási áron.

Árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10 százalékát, vagyis 31 korona bánatpénzt az árverés megkezdése előtt letenni. Egyéb feltételek saját lakásomon bármely időben megtudhatók.

Csikmenaság, 1909. április hó 14.
Csedő Gábor, az állami iskola gondnoka.

Sz. 385—1909.

Árverési hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a Csikvármegye magántulajdonát képező gyergyói »tutajkötők« 1909. évi május hó 7-én délelőtt 9 órakor Gyergyótölgyesen, a gazdatiszti irodában megtartandó nyilvános szóbeli árverésen és zárt írásbeli versenytárgyaláson 1909. évi május hó 20-tól 1912. évi szeptember hó végéig haszonbérbe fognak adatni.

A feltételek szerinti évi kibaszalási ár 10 százaléka az árverezést vezető kezéhez a szóbeli árverés megkezdése előtt bánatpénz fejében letendő s ugyan ezen bánatpénzzel az írásbeli ajánlatok is ellátandók.

Utóajánlatok nem fogadtnak el.

Az általános árverési és részletes feltételek a gyergyótölgyesi gazdatiszti irodában a hivatalos órak alatt betekintheők.

Csikvármegye magánjainak igazgatósága:
Csikszeredában, 1909. évi április hó 19-én
Dr. Csiky József, igazgató.

OLCSÓ BOLTI BERENDEZÉS!

Állvány es pudli jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban.

EGY HASZNÁLT KISEBBSZERŰ WERTHEIM-SZEKRÉNY

megvételre kerestetik. Hol? Megmondja e lap kiadóhivatala.

ELADÓ KÖRISFÁK.

Jutányos áron eladó 140 darab kiültetesre alkalmas 120—200 cm. magas, amerikai körisfa.
Pálosi Géza tanítónál, Csikmadarason (Csikmegye).

ÉRTESSÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni, miszerint a Rákóczi-utca 352. sz. alatti saját házamban levő

NYERGES ÉS KÁRPITOS ÜZLETMBEN

minden e szakmába vágó munkák elkészítését a legnagyobb készséggel vállalom és ezt esinos kivitelben olcsó árak mellett pontosan elkészítem. Raktáron tartok a mai kornak megfelelő, mindenféle nagyságu

RUGANYOS DIVÁNOKAT ÉS MATRACOKAT

azért, hogy itt mindenki beszerezhesse szükségletét ép oly olcsó árban, mint bármely nagyobb városban. Továbbá tudatom még a mélyen tisztelt közönséggel azt is, hogy állandóan raktáron tartok

KÉSZ URI KOCSIKAT ÉS URI SZÁNKÓKAT.

Végül a nagyérdemű közönség szíves figyelmét felhívom azon körülményre, hogy a kocsi, valamint minden e szakba vágó munkák javítását elvállalom. — Magamat a nagyérdemű közönség jóindulatu pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel:

Bájer Ferencz, nyerges és kárpitos, Csikszeredában.

1—10

ELSŐ CSIKMEGYEI CEMENTÁRU-GYÁR

Iroda: Csikszentmihály. Szász és Komlós, Tusnád. Iroda: Csikszentmihály.

Ajánlja a legszebb kivitelű és örökös tartósságú kettős hornyu hosszurovú cement fedélcserépet minden színben valamint cement padló lemezt különféle összetételű mintázatban.

GŐZ-, HŐLÉG ÉS GYÓGYFÜRDŐ A SZOBÁBANI

Száz es száz orvos korszakot alkotónak jelentette ki az egészségápolás terén. — Közismert dolog hogy

REUMA, CSÚZ ÉS KÖSZVÉNY

ellen az egyedüli biztos hatású szer a hőfürdők :: (gőz- hőlég és gyógyfürdők) rendszeres használata ::

A „Sanitás” szobafürdő készülékkel otthon lakásának bármely szobájában a leghatásosabb gőz- és hőlég fürdőt készítheti bárki, 5 perc alatt 5 fillér költséggel. A lakásban a kényelem netovábbja. Kipróbált biztos hatású szer nátha, torokfájás, helyreállítás, álmatlanság eseteiben. stb. Nélkülözhetetlen minden egészséges embernek is. Használat után teljesen összehajtható és valamely szekrény mögé állítható.

A készülék megtekinthető vételkötelezettség nélkül Szvoboda Józ. képviselőmnél helyben, sőt kívánatra háznál is bemutatattik.

FÖRSTNER ALADÁR
a „Sanitás” szobafürdő-
készülék egyedüli gyártója.
Budapest, VII. kerület, Alsó-
erdősor 30. sz. Telefon 97—51

Legtökéletesebb s legerősebb a

STOEWER IRÓGÉP

Teljesen látható írás!

Szilárd szerkezet!

Könnyű kezeles!

Kivánatra díjtalanul bemutatjuk.

Lukács és Schwarcz,
Budapest, Váci-körút 60.,
vagy a

Csik varmegye képviselője:

HERCZKA GY., CSIKSZEREDA,
ELEKTROTÉCHNIKAI ÉS MŰSZAKI ÜZLET. 104

Állandó nagy raktár mindenféle műszaki és villany cikkekben. — Optikai felszerelések, kérek parok, jalkatrészek. Mezőgazdasági gépek legjobb beszerzési ügynöksége. Legnagyobb szakműhely motor-erőre berendezve. Különféle modern világítások, vízvezeték és egyéb szakba vagy berendezések vállalata. Költségvetés- és szakvéleményeket díjmentesen eszköztől:

MINDENMŰ BUTOR ELŐNYÖS FEL-

tételek mellett kapható

FOGOLYÁN ENDRE

ujjonnan kibővített butorraktárában

SEPSISZENTGYÖRGYÖN.

Teljes menyasszonyi kolengyék, vásznak, ágyszerítők, függönyök és matrácok stb.

Zongorák és varrógépek részletfizetésre is.

11—52

Czell Frigyes és Fiai

bornagykereskedők és bornagytermelők
MEDGYES.

Legjobb és legteljesítőképebb szállítók

erdélyi fehér borokban.

Kitűnő saját termésű borok.

Különlegesség kiváló finom vörös borokban.

14—52

NAGY JÓZSEF KŐFARAGÓ-MESTER

SIRKÓ ÉS BUTORMÁRVÁNY GYÁRA, BRASSÓ.
Telefon szám 305. Kút-u. 50.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy ipartelepemet gyárilag berendezve, a legújabb gépekkel szereltem fel.

Elvállalok mindennemű kőfaragó, épületmunkákat — a legolcsóbb árak mellett és a legkényesebb igényeket kielégítően szállítok gránit, syenit, labrador, márvány, mész és homok kőből készített sírlemlékeket.

Rajz és méret szerinti megrendeléseket butormárványra azonnal fogadatosítok.

Ügyökök mellőzésével kérem egész bizalommal hozzám fordulni, hogy ez által is ármegetakarítás éressék el.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

NAGY JÓZSEF, KŐFARAGÓ-MESTER. 2—30

AZ ARCBŐR ÁPOLÁSÁRA

legjobb az ákaevirág-krém, amely az arcbőrt rövid idő alatt fehévé és szőpé teszi, a májfoltot, szeplőt és más kintést eltávolítja. Ár 1 korona. Kapható a készítőnél és postán is megrendelhető

SZEREMLEY TIHAMÉR
gyógyszerésznél, Csikszentmártonon.

H I R D E T É S E K
olcsó arszamitas mellett közöltetnek s felvetetnek A KIADÓHIVATALBAN.

Tanító urak figyelmébe!
SZÉPIRÁSI VIZSGALAPOK
kaphatók
SZVOBODA JÓZSEF
könyv- és papirkereskedésében.

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐHÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLÁSSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT-
HETŐK.

ELSŐRENĐŰ
SZIVÓGÁZTELJES
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
HB. 13-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ARJEGYZÉK INGYEN.

**KÖZSÉGI KÖLTSÉGVETÉSI
NYOMTATVÁNYOK**
KAPHATÓK
SZVOBODA JÓZSEF ÜZLETÉBEN
CSIKSZEREDÁBAN.

Hosszurovó Cement Födélcserép

Iroda: Kapu-utca 15 sz.

majdnem határtalan tartósságú, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható

PORTLAND CEMENT GYÁRNÁL BRASSÓBAN.

Iroda: Kapu-utca 15 sz.